Eteläpohjalaiset Kylät

Toimintasuunnitelma 2026

Eteläpohjalaiset Kylät ry:n toiminnan perusta on määritelty säännöissä, jotka päivitettiin syksyllä 2023.

> *Eteläpohjalaiset Kylät -yhdistyksen tarkoituksena on edistää kylien ja asukasyhteisöjen omatoimisuutta ja alueensa elinkelpoisuutta ja toimia kylä- ja asukastoimintaan liittyvien yleisten ja yhteisten etujen valvojana ja ajatusten välittäjänä. Eteläpohjalaiset kylät ry toimii kyläyhdistysten ja muiden kylä- ja asukastoimintaa toteuttavien yhdistysten toimiala- ja yhteistyöelimenä Etelä-Pohjanmaalla. Yhdistys on puoluepoliittisesti sitoutumaton.*
>
> *Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys*
> - *järjestää kokouksia, kyläpäiviä ja muuta koulutus- ja tiedotustoimintaa*
> - *toimialueensa kylätoiminnan etujärjestönä osallistuu aluetta koskevaan suunnitteluun ja pyrkii vaikuttamaan päätöksentekoon*
> - *on yhteistyössä kylätoiminnan keskusjärjestöjen sekä alueellisten ja valtakunnallisten viranomaisten ja järjestöjen kanssa kylien ja kaupunginosien elämään vaikuttavien tavoitteiden toteuttamiseksi*
> - *tekee aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja viranomaisille*
> - *tiedottaa toiminnastaan.*

Yhdistyksen hallinto ja talous

Yhdistyksen hallinto- ja taloussääntö on hyväksytty hallituksessa kesällä 2023. Asiakirjassa on määritelty yhdistyksen toimihenkilöiden ja työntekijöiden toimivaltuudet ja vastuut hallinnossa ja taloudenhoidossa. Muita ohjeita ja yhdistyksen toimintatapoja yhteen kokoava toimintakäsikirja on vielä kesken.

Yhdistykselle vuokrataan toimistotila Seinäjoelta. Yhdistyksessä työskentelee toiminnanjohtaja 60 % työajalla.

Yhdistyksen voimassa oleva strategia on otettu käyttöön vuoden 2025 alussa.

Viestintä on yhdistyksen toiminnassa tärkeässä roolissa. Sillä on mahdollista tavoittaa yhdellä kerralla suurempia joukkoja. Omina tiedonvälityskanavina on käytössä verkkosivut, jäsenkirjeet, Facebook ja Instagram. Yhdistyksen tunnettavuuden lisäämiseksi voidaan osallistua esittelypisteellä myös joihinkin tapahtumiin.

Yhdistyksen 30-vuotisjuhla pidettiin syksyllä 2025 ja silloin julkaistiin myös yhdistyksen historiikki. Historiikin toimittaminen yhdistyksille ja kuntiin varmistetaan vuoden 2026 aikana.

Tavoitteet vuodelle 2026:

- Toimintasuunnitelman ja talousarvion mukainen toiminta.
- Taloutta hoidetaan asianmukaisesti ja yhdistyksen toiminnan jatkuvuus turvaten. Varaudutaan valtionavustuksen muutoksiin.
- Hallitus kokoontuu vuoden aikana tarpeen mukaan, tavoitetaso enintään 8 kokousta, joista osa voi olla etäyhteydellä.
- Toimintakäsikirjan päivitys saatetaan loppuun.
- Yhdistyksen omien verkkosivujen uudistamista jatketaan (mm. linkit jäsenistön sivuille, ajankohtaissisältöä, mahdollinen tietopankki).
- Some-kanaviin julkaistaan sisältöä säännöllisesti, tavoitetaso keskimäärin 1 julkaisu / viikko.
- Some-seuraajien määrää kasvaa.
- Yhdistyksen sähköinen uutiskirje ilmestyy säännöllisesti, tavoitetaso 5 kirjettä vuodessa. Yhdistyksen uutiskirje julkaistaan myös verkkosivuilla ja eri sidosryhmillä on mahdollisuus tilata se.
- Selvitetään tiedotuslehden jakelumahdollisuutta keväällä 2026.
- Osallistutaan tarvittaviin koulutuksiin.
- Tarjotaan korkeakouluopiskelijalle mahdollisuutta tehdä yhdistyksen toimintaa koskeva opinnäytetyö esimerkiksi maakunnallisen yhdistyksen ja jäsenyhdistysten yhteistyön kehittämisestä tai yhdistyksemme vaikuttavuuden kasvattamisesta.

Kyliin suuntautuva työ

Eteläpohjalaiset Kylät ry on olemassa kylien vuoksi. Niiden toiminnan tukemiseen tähtäävien toimien tulee olla ensisijaisia yhdistyksen toiminnassa. Myös kylätoiminnan valtionavun vaikuttavuuden mittareita ovat mm. vuoden aikana olleiden kylien neuvontakontaktien määrä, tavoitettujen kylien kattavuus suhteessa toiminnallisten kylien määrään sekä järjestettyjen tilaisuuksien määrä.

Pienten resurssien vuoksi vierailuja yksittäisillä kylillä ei voida kovin paljon toteuttaa, mutta kuntakohtaiset tai muutaman kylän yhteiset tapahtumat nähdään tärkeinä. Koulutuksia voidaan tarjota myös etäyhteyksin.

Vuoden eteläpohjalainen kylä 2025 ilmoitetaan Suomen Vuoden Kylä -kilpailuun vuoden 2026 alussa. Seuraava maakunnallinen vuoden kylä valitaan keväällä 2026. Vuoden Kylä palkitaan Säästöpankkisäätiöiden rahalahjalla (kolmivuotinen yhteistyö 2024–2026).

Yhdistys tarjoaa jäsenilleen konkreettisina jäsenetuina veloituksetonta kotisivutilaa ja hankevippiä. Jotkut kyläsivuja käyttöön ottaneet jäsenyhdistykset voisivat tarvita sivuston ylläpitoon lisää apua ja neuvontaa. Hallitus on syksyllä 2024 hyväksynyt kyläsivuja ja hankevippiä koskien tarkennetut toimintaohjeet.

Erittäin tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat maakunnan Leader-yhdistykset ja niiden kylähanketyöntekijät, joilla on paremmin resursseja käytännön työhön kylätasolla. Työnjakoa ja yhteistyötä heidän kanssaan kehitetään edelleen. Lisäksi toimitaan tiiviissä yhteistyössä mm. Suomen Kylien kyläturvahankkeen kanssa.

Kuntien ja kylien välistä yhteistyötä tulee kehittää. Erilaisista kyläfoorumeista on eri paikkakunnilla hyviä kokemuksia. Näitä toimintamalleja tulee levittää myös uusiin kuntiin. Järjestetään tapaamisia, esim. kylästrategiaillat yhdessä kunnan ja kylien yhdistysten kesken. Näin huomioidaan Suomen Kylät ry:n 2026 kyläsuunnittelun teemavuoden toimeenpano ja avustetaan kyliä tulevaisuustyössä. Tutustutaan jäsenyhdistyksiin ja pyritään lisäämään jäsenyhdistysten määrää.

EPK:n tulee koota konkreettinen kylärekisteri nykyisen jäsenrekisterin rinnalle. Tässä yhteistyö Leader-toimijoiden kanssa on oleellista.

Tavoitteet vuodelle 2026:

- Välitetään kylille aktiivisesti tietoa muiden järjestämistä koulutuksista ja materiaaleista ja järjestetään tarpeen mukaan sellaista itse
- Huomioidaan kylille kohdentuvissa koulutuksissa ja tapaamisissa EPK:n strategiakyselyssä 2024 esille nousseet kylien toiveet kylän aktivointiin, auttamiseen ja edunvalvontaan liittyen.
- Toiminnanjohtaja voi työaikansa puitteissa vierailla satunnaisesti yksittäisissä kylissä eri puolilla maakuntaa.
- Osa yhdistyksen hallituksen kokouksista järjestetään kylillä. Samalla tutustutaan kyseiseen kylään.
- Toteutetaan Vuoden Kylä -kilpailu kevätkaudella 2026. Tavoitteena on saada kilpailuun vähintään 10 hakijaa ja voittajalle maakunnallista positiivista näkyvyyttä.
- Kannustetaan kyliä osallistumaan valtakunnallisiin Avoimet kylät ja Avoimet joulukylät -tapahtumiin. Avoimet Kylät -tapahtumaan tavoitetaso osallistujamäärästä vähintään 40 kylää ja Avoimet Joulukylät -tapahtumaan 20 kylää/tapahtumaa.
- Kehitetään käytännön yhteistyötä ja työnjakoa Leaderien kylähanketyöntekijöiden kanssa.
- Jatketaan maakunnan kylien ja niissä toimivien yhdistysten kokoamista yhteiseen nykyistä laajempaan rekisteriin.
- Pidetään vuoden aikana esillä Kyläkummimallia ja Kunta tulee kylään -mallia. Opastetaan niiden käyttöönotossa.
- Kannustetaan kyliä yhteistyöhön keskenään (esim. kyläfoorumit, kylien yhteistyöryhmät) ja myös kunta-kylät -yhteistoimintaan. Levitetään tietoa hyvistä käytännöistä.
- Kannustetaan kyliä tekemään / päivittämään kyläsuunnitelmiaan (yhteistyö kylähanketyöntekijät).
- Yhdistyksen jäsenmäärä kasvaa.
- Edistämme verkostoissamme ja paikallisessa yhteistyössä yhteisöllisen varautumisen perustyötä maakunnassamme ja kylissä.

Edunvalvonta ja monialainen asiantuntijatyö verkostoissa

Maakunnallisena yhdistyksenä on luontevaa olla mukana maakunnallisesti toimivissa työryhmissä ja yhteistyöelimissä, joiden kautta voidaan edistää kylien ja kylissä asuvien etua. Yhdistys voi osallistua yhteistyökumppanina ja asiantuntijana myös maakunnallisten tai kuntatason hankkeiden ohjausryhmiin.

Hallitus tekee tapauskohtaisesti päätökset, mihin lähdetään mukaan. Toiminnanjohtajan lisäksi yhdistyksen edustajaksi ryhmiin voidaan lähettää myös hallituksen jäseniä.

Tärkeitä jatkuvia yhteistyökumppaneita ovat Suomen Kylät ry ja muiden maakuntien kyläyhdistykset. Suomen Kylät toteuttaa valtakunnallista edunvalvontaa ja tiedottamista, mihin osallistutaan esimerkiksi tietoa jakamalla (kumpaankin suuntaan).

Yhdistyksen edustajien on tärkeä seurata maakuntatason päätöksentekoa. Yhdistyksen nimissä voidaan laatia lausuntoja tärkeisiin asioihin maakuntatasolla.

Tavoitteet vuodelle 2026:

- Osallistutaan tärkeisiin maakunta- ja kuntatason yhteistyöfoorumeihin ja yhdistysyhteistyöhön kyliä edustavassa asiantuntijaroolissa.
- Voidaan osallistua maakunta- ja kuntatason kylätoimintaa tukeviin hankkeisiin yhteistyökumppanina.
- Toimitaan erityisesti osana Suomen Kylien verkostoa.
- Osallistutaan Järjestöneuvoston ja Vapepan toimintaan.
- Tarjotaan asiantuntija-apua kyliä koskeviin asioihin.
- Levitetään verkostoista saatua tietoa kyliin. Viedään kylien kuulumisia ja tarpeita tiedoksi verkostoihin.
- Osallistutaan Suomen Kylien valtakunnallisille kyläpäiville ja kyläasiamiesten kesäpäiville sekä KyläAreenaan.
- Vastuuta jaetaan useammalle: Joissain ryhmissä erityisesti kuntatasolla yhdistyksen edustajana toimii hallituksemme jäseniä toiminnanjohtajan tai hallituksen puheenjohtajan sijaan.
- Annetaan lausuntoja maakuntatasolla valmistelussa oleviin asioihin, joilla on vaikutusta kylien asukkaisiin.
- Lisätään SeAMK:n ja alueen ammatillisten oppilaitosten kanssa tapahtuvaa yhteistyötä. Oppilaiden projektiopintoja ja työpanosta voidaan hyödyntää kylätapahtumiin ja toimintaan. Opiskelijalle on mahdollisuus tarjota myös harjoittelupaikkaa yhdistyksessä. Luodaan yhteistyölle rakenteita.
- Lisätään kuntiin tapahtuvaa yhteistyötä ja viestintää hyödyntämällä kuntien järjestöyhdyshenkilöverkostoa.

Mahdollinen hanke toiminnan kehittämiseen

Yhdistyksen hallitukselle varataan oikeus hakea hankerahoitusta tämän toimintasuunnitelman ja yhdistyksen strategian tavoitteiden toteuttamiseen.